USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 11. listopadu 2021 v Praze v trestní věci odsouzeného **J. T.,** narozeného xxx v xxx, o stížnosti státního zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 6 proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 30. března 2021, č.j. 1 Pp 12/2021-158,

takto:

Podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. řádu se napadené usnesení zrušuje v celém rozsahu a znovu se rozhoduje tak, že

podle § 88 odst. 1 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku a contrario za užití § 331/1 tr. řádu se žádost odsouzeného J. T., nar. xxx, o podmíněně propouštění z výkonu trestu odnětí svobody, který vykonává z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 5. 8. 2008 sp. zn. 44 T 49/2008 ve spojení s usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 z 12. 1. 2015 sp. zn. 44 T 49/2008 v délce trvání jeho zbytku 701 dní po podmíněném propuštění a rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 29. 11. 2018 sp. zn. 2 T 49/2017 v délce trvání 3 let a 6 měsíců ve spojení s usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 3. 2019 sp. zn. 13 To 36/2019, zamítá.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením Obvodní soud pro Prahu 6 rozhodl tak, že: „*podle § 88 odst. 1 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku za užití § 331 odst. 1 tr. řádu se odsouzený J. T., nar. xxx podmíněně propouští z výkonu trestu odnětí svobody, který vykonává z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 5. 8. 2008 sp. zn. 44 T 49/2008 ve spojení s usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 z 12. 1. 2015 sp. zn. 44 T 49/2008 v délce trvání jeho zbytku 701 dní po podmíněném propuštění a rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 29. 11. 2018 sp. zn. 2 T 49/2017 v délce trvání 3 let a 6 měsíců ve spojení s usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 3. 2019 sp. zn. 13 To 36/2019, za současného stanovení zkušební doby v trvání 7 let a vyslovení dohledu nad odsouzeným dle § 89 odst. 1 tr. zákoníku*“.

2. Proti napadenému usnesení podal včasnou stížnost státní zástupce, jenž nesouhlasí s odůvodněním soudu prvního stupně, že dle hodnocení věznice je chování odsouzeného nadprůměrné a vynikající, a že sám odsouzený dosahuje takových kvalit. Odsouzený v současné době vykonává trest odnětí svobody v délce tří a půl let, byl devatenáctkrát odsouzen, a to převážně za majetkovou trestnou činnost. V minulosti mu byly dány mnohé šance v podobě podmíněných trestů či amnestie prezidenta ČR. V době podmíněného propuštění se pak neosvědčil. K podmíněnému propuštění nepostačuje jen to, že se odsouzený chová ve věznici řádně. Smyslem není, aby za dobré chování či dobrou práci ve výkonu trestu odnětí svobody byl automaticky propuštěn, aniž by alespoň z části odčinil to, co trestnou činností způsobil. Zejména však bez zřetele na to, jaká je prognóza jeho dalšího chování. U odsouzeného rozhodně nelze nalézt odůvodněný předpoklad, že povede i na svobodě řádný život a že tu není příliš velké riziko recidivy. Dosavadní pozitivní zjištění o způsobu výkonu trestu dle jeho názoru nevyvažují negativní poznatky o trestní minulosti odsouzeného natolik, aby mohl být odsouzený z výkonu trestu podmíněně propuštěn. Navrhl proto, aby

Shodu s prvopisem potvrzuje J. D.

stížnostní soud napadené usnesení zrušil a sám rozhodl, že se žádost odsouzeného o podmíněné propuštění zamítá.

3. Ke stížnosti státního zástupce se vyjádřil prostřednictvím svého obhájce odsouzený, jenž uvedl, že napadené usnesení považuje za zákonné, správné a řádně odůvodněné, vystavěné na poměrně hlubokém dokazování jeho osobních, majetkových a sociálních poměrů, které bylo podepřeno jeho výslechem. Námitka státního zástupce směřuje toliko co do nesplnění podmínky prognózy řádného života. Odsouzený má však za to, že i tato podmínka je splněná. Pouhé konstatování jeho trestní minulosti by bylo porušením zákazu dvojího přičítání. Soud prvního stupně zcela správně v souladu s rozhodnutími Ústavního soudu rozhodoval na základě aktuálních zpráv o jeho chování, náhledu na trestnou činnost a stanovení priorit a hodnot. Začal řešit svou finanční situaci, požádal o oddlužení, jehož podmínky plní. Tímto ukončil roztáčející se spirálu zadlužování a možnou motivaci k páchání trestné činnosti. Stejně tak se rozhodl nevrátit na Pardubicko, kde z velké části trestnou činnost páchal, a má zájem se usadit v Praze, kde má již zajištěné zaměstnání i bydlení. Stejně tak již nemá uložený zákaz řízení, čímž odpadá i možné spáchání trestného činu maření úředního rozhodnutí, kterého se v minulosti dopustil. Rozhodně se nejedná o automatické propuštění, jak deklaruje státní zástupce, když se jedná již o jeho druhou žádost, vykonal již více jak 2/3 trestu a od poslední žádosti zapracoval na své osobě i chování ve věznici. Díky jeho pracovnímu zařazení a chování mu byla svěřena zodpovědnost volného pohybu a výkonu práce mimo věznici a tuto nikdy neporušil. Smyslem institutu podmíněného propuštění je motivace odsouzeného, aby prokázal polepšení. Bylo-li již dosud odpykanou částí trestu dosaženo jeho účelu, je již další výkon neodůvodněný. Nadto uložená zkušební doba a vyslovení dohledu probačního úředníka výrazně možnost jeho recidivy snižuje, nadto když svou výměrou přesahuje trvání celého trestu. Mimořádnost institutu podmíněného propuštění pak spočívá v tom, že odsouzený nemusí vykonat celý trest, nikoliv fakt, že soud má možnost, napříč splnění zákonných podmínek, žádost zamítnout. Ve světle judikátů Ústavního soudu ČR tak ani předchozí promarněné šance (amnestie, či podmíněné propuštění) nejsou okolnostmi, které by byly překážkami pro využití institutu podmíněného propuštění v budoucnu. S ohledem na uvedené je jeho zlepšení dovršeno a ničeho nebrání vyhovění jeho žádosti. Navrhl proto, aby mu Městský soud v Praze poskytl poslední šanci a stížnost státního zástupce zamítl jako nedůvodnou.

4. Městský soud v Praze pro úplnost doplňuje, že toto usnesení je v pořadí již druhým rozhodnutím vyneseným v této trestní věci stížnostním soudem. Předchozí rozhodnutí totiž bylo Ústavním soudem ČR zrušeno. K této skutečnosti došlo nálezem Ústavního soudu ČR ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. III. ÚS 1873/21. Ústavní soud tak učinil s poukazem na skutečnost, že argumentace k závěru o nenaplnění podmínky očekávání vedení řádného života v budoucnu je pouze obecná a odůvodnění je nedostačující, a proto dospěl k závěru, že stížnost odsouzeného J. T. je důvodná, neboť usnesením stížnostního soudu bylo porušeno stěžovatelovo právo na soudní ochranu zaručenou čl. 36 odst. 1 Listiny.

5. Městský soud v Praze z podnětu podané stížnosti přezkoumal opětovně dle § 174 odst. 1 písm. a) tr. řádu správnost výroku napadeného usnesení, jakož i správnost postupu řízení, které mu předcházelo, a shledal stížnost důvodnou.

6. Řízení napadenému usnesení předcházející netrpí podstatnými procesními vadami.

7. Ze spisového materiálu vyplývá, že odsouzený J. T. vykonává zbytek trestu odnětí svobody v trvání 701 dnů z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 5. 8. 2008, sp. zn. 44 T 49/2008, kterým byl odsouzen pro majetkovou trestnou činnost k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 24 měsíců, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s dozorem. Usnesením Okresního soudu v Pardubicích ze dne 27. 1. 2010, sp. zn. 24 Pp 4/2010, byl jmenovaný z výkonu tohoto

trestu podmíněně propuštěn za současného stanovení zkušební doby v trvání pěti let, nevykonaný zbytek trestu činí 701 dnů. Výkon zbytku tohoto trestu byl nařízen pravomocným rozhodnutím Okresního soudu v Pardubicích ze dne 11. 11. 2014, sp. zn. 24 Pp 4/2010, ovšem než fakticky k jeho výkonu došlo, bylo usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 12. 1. 2015, sp. zn. 44 T 49/2008, rozhodnuto dle § 368 tr. řádu, že odsouzený je účasten amnestie prezidenta republiky ze dne 1. 1. 2013, a to tak, že podle č.l. III odst. 2 se mu promíjí zbytek trestu odnětí svobody v trvání 701 dnů s podmínkou podle III odst. 1, že se ve lhůtě pěti let nedopustí trestného činu. Konečně pak došlo dne 22. 1. 2018 k pravomocnému nařízení tohoto zbytku trestu odnětí svobody.

8. Dále jmenovaný v současné době vykonává trest odnětí svobody, který mu byl uložen jako souhrnný, v trvání tří let a šesti měsíců z rozsudku Okresního soud v Pardubicích ze dne 29. 11. 2018, sp. zn. 2 T 49/2017, mj. za drogovou trestnou činnost (zvlášť závažný zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku a další), pro jehož výkon byl zařazen do věznice ostrahou.

9. Z rejstříku trestů pak soud zjistil, že odsouzený zde má celkem 19 závadových záznamů z let 2000 až 2018, a to za trestnou činnost různorodého charakteru. Konec trestu je plánován ke dni 22. 11. 2022.

10. Ze zprávy Vězeňské služby ČR vyplývá, že do výkonu trestu odnětí svobody byl odsouzený J. T. převeden z vazby dne 25. 11. 2017. Nejprve byl ve Vazební věznici Hradec Králové, následně ve Věznici Pardubice, kde byl celkem sedmkrát odměněn pochvalou. Dne 28. 11. 2018 byl pracovně zařazen na střežené pracoviště, kde zadané úkoly zodpovědně plnil. Na základě kladně vyřízené žádosti byl 3. 10. 2019 k dalšímu výkonu trestu přemístěn do Vazební věznice Praha – Ruzyně. 16. 7. 2020 byl pracovně přeřazen na pracoviště s volným pohybem uvnitř vazební věznice – autoprovoz. K plnění pracovních povinností přistupoval zodpovědně a jeho pracovní nasazení bylo hodnoceno nadprůměrné. V průběhu dosavadního výkonu trestu odnětí svobody byl odsouzený celkem desetkrát odměněn formou pochvaly. Je zařazen v I. prostupné skupině vnitřní diferenciace. K jeho osobě pak z příslušné zprávy Vězeňské služby ČR se podává, že osobě odsouzeného bylo zjištěno, že v komplexním pohledu na jmenovaného je možno dle úspěšnosti minimalizace mapovaných kriminogenních rizik, především v oblastech osobnost a chování, závislosti a finance konstatovat odpovědnou součinnost při naplňování účelu výkonu trestu. Odsouzený podstoupil hlubší sebereflexi v rámci dosavadního životního stylu provázeného nezodpovědností a lehkomyslností ve vztahu k závazným společensko-právním normám, příklonem k distribuci zakázaných látek a špatným nakládáním s finančními prostředky. Vykazuje vstřícný postoj ke svému provinění, chová se v dikci předpisů pro výkon trestu. Prostřednictvím pracovního zařazení byly upevňovány pracovní návyky, podstoupil průpravy v rámci drogové prevence, finanční gramotnosti, jazykové zdatnosti a kultivace osobnosti. Průběžně si udržoval povědomí o aktuálním politickém, sociálním a ekonomickém vývoji ve společnosti a má reálný náhled na řešení zátěžových situací a vnímání hodnotových priorit. Pozitivním a klíčovým vkladem do budoucnosti je zajištěné bydlení a profesní uplatnění. Celkovou kvalitu spolupráce v průběhu výkonu trestu lze do současné doby hodnotit velmi pozitivně. V kontextu existence funkčního sociálního zázemí a předjednaného zaměstnání lze zkonstatovat, že si odsouzený vytvořil příznivé podmínky k vedení řádného života.

11. K žádosti o podmíněné propuštění pak odsouzený J. T. doložil příslib zajištěného bydlení na adrese v xxx, ulice xxx s tím, že bude bydlet u V. V., který po něm nebude požadovat nájemné, neboť postačí, pokud bude hradit toliko spotřebované energie, a to až do doby, než mu finanční situace umožní hradit nájemné. Současně doložil potvrzení o možnosti zaměstnání u společnosti xxx xxx

xxx na pozici automechanika vozového parku s tím, že se může podílet i na rozvozu zakázek po xxx.

12. Předně stížností soud musí uvést, že na samotný institut podmíněného propuštění neexistuje zákonný nárok, jak opakovaně ve svých rozhodnutích konstatoval Ústavní soud ČR pod sp. zn. I. ÚS 248/15, II. ÚS 715/04, III. ÚS 1845/09, III. ÚS 1280/08, III. ÚS 590/09, III. ÚS 338/10 či III. ÚS 75/13, kdy Ústavní soud ČR soustavně zdůrazňuje, že podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody je i při splnění zákonem stanovených podmínek mimořádným zákonným institutem, který dává soudu možnost, nikoliv však povinnost odsouzeného z výkonu trestu podmíněně propustit. Nejde o institut, kterého bude použito automaticky, ale teprve po zhodnocení rozhodných skutečností nezávislým a nestranným soudem, kdy podmíněné propuštění je na místě jen tehdy, jestliže vzhledem k účelu trestu a dalším okolnostem, které mohou mít v tomto směru význam, je odůvodněn předpoklad, že odsouzený povede i na svobodě řádný život a není zde pro společnost příliš velké riziko jeho recidivy. Na podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody nahlíží proto Ústavní soud jako na zákonem presumovaný benefit, který může být poskytnut odsouzené osobě, je-li zjevné, že její pobyt ve vězení vedl k její nápravě a ze známých skutečností lze očekávat, že nebude po propuštění v páchání trestné činnosti pokračovat. Přitom samo naplnění předpokládaných formálních důvodů pro podmíněné propuštění není dostatečným argumentem k tomu, aby byl tento institut aplikován (rozhodnutí ÚS IV. ÚS 2655/11). Je nutno přihlížet tak nejen k tomu, že odsouzený se určitou měrou polepšil, ale zda ono polepšení skýtá skutečnou záruku toho, že odsouzený po propuštění povede řádný život (rozhodnutí ÚS III. ÚS 4024/13). Nutnost prokázání polepšení a dání dostatečných záruk vedení řádného života nezpochybňují ani závěry nálezu ÚS ze dne 3. 1. 2017 sp. zn. I. ÚS 2201/16, jímž Ústavní soud reagoval na případ, v němž obecné soudy přehlédly celou řadu mimořádných skutečností svědčících ve prospěch odsouzeného. Dle Ústavního soudu tak podmíněné propuštění představuje výjimku z obecného pravidla výkonu celého spravedlivě a dle zákona vyměřeného trestu, jenž se automaticky nezkracuje toliko slušným (tedy normálním) chováním během určité části výkonu tohoto trestu. Ke splnění podmínek pro urychlené ukončení výkonu trestu je dle Ústavního soudu klíčové, aby odsouzený jedinec prokázal, že další výkon trestu odnětí svobody je v jeho případě nadbytečný. Obtíže, které jsou u některých odsouzených s tímto prokazováním logicky spojené, však nemusí být s ohledem na mimořádnost institutu podmíněného propuštění vykládány ve prospěch odsouzeného a lze je chápat jako spravedlivý důsledek odpovědnosti za spáchaný trestný čin (základní právo na podmíněné propuštění tak nelze z ústavního pořádku dovodit). Dle Ústavního soudu je tak zcela v souladu s ústavním pořádkem, tíží-li důkazní břemeno týkající se zbytnosti dalšího výkonu trestu pouze odsouzeného a neuplatní-li se, zvláště v případě odsouzených, kteří již v minulosti prokázali opakovaně neschopnost zdržet se dalšího páchání trestné činnosti, zásada presumpce automatické nápravy (rozhodnutí ÚS sp. zn. III. ÚS 2891/16).

13. V prvé řadě je třeba uvést, že není pochyb o tom, že odsouzený J. T. splňuje prvotní a základní formální podmínku pro možné rozhodování o podaných žádostech či návrzích o podmíněné propuštění, a to výkon potřebné části trestu odnětí svobody.

14. Stejně tak není pochyb o tom, že odsouzený je v průběhu výkonu trestu odnětí svobody výtečně hodnocen, dosáhl množství kázeňských odměn, nikdy nebyl kázeňsky trestán, a jeho chování a vystupování je hodnoceno velmi dobře. Pokud tedy soud prvního stupně shrnul, že odsouzený splňuje zákonnou podmínku uvedenou v ustanovení § 88 odst. 1 tr. zákoníku, tedy že svým chováním ve výkonu trestu odnětí svobody a plněním svých povinností prokázal potřebnou míru polepšení, neboť změnil přístup k věcem, odtrhl se od okolí a snaží se vést řádný život, což se mu daří, pak je v tomto směru úvaha soudu prvního stupně přiléhavá a lze připustit splnění této zákonem vyžadované podmínky. Stížnostní soud má shodě se soudem prvního stupně za to, že

odsouzený trest bezproblémově vykonává a účel trestu plní svůj účel, jak z hodnocení věznice vyplývá.

15. Stejně tak důsledně však soud prvního stupně nepostupoval při úvaze ohledně dalších skutečnostní a zákonem stanovených podmínkách v ustanovení § 88 odst. 1 tr. zákoníku. Stížnostní soud v tomto ohledu upozorňuje na skutečnost, že u odsouzeného musí být bez pochybností splněna též zákonná podmínka prognózy řádného vedení života odsouzeným v budoucnu, když stížnostní soud splnění této podmínky zatím neshledal, neboť prognóza dalšího vývoje odsouzeného je otevřená, kdy problémem je jak finanční situace odsouzeného, tak opakované výkony trestu odnětí svobody. To na rozdíl od soudu prvního stupně.

16. Přes velmi kladné hodnocení odsouzeného ze strany Vězeňské služby ČR je nutné poukázat i na tu část hodnocení, ve které Vězeňská služba ČR připouští, že zde existuje střední míra rizika stran predikce vedení řádného života v budoucnu, a to právě s ohledem na jeho nepříznivou finanční situaci a bohatou trestní minulost. Tyto skutečnosti jsou pak podloženy i dalšími listinnými důkazy, tak jak jsou obsaženy ve spise. Z opisu Rejstříku trestů je patrné, že odsouzený byl v minulosti opakovaně (celkem v devatenácti případech) soudně trestán pro různorodou trestnou činnost, když předmětná odsouzení soud prvního stupně podrobně rozvedl v odůvodnění svého rozhodnutí. Stížnostní soud v tomto směru zdůrazňuje, že odsouzený již byl v minulosti vícekrát podmíněně propuštěn z výkonů trestů odnětí svobody, což ho nicméně neodradilo od dalšího páchání trestné činnosti. Naposledy pak byl z výkonu trestu odnětí svobody propuštěn usnesením Okresního soudu v Pardubicích ze dne 27. 1. 2010 sp. zn. 24 Pp 4/2010, a to z trestu odnětí svobody v trvání 24 měsíců uložený mu rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 25. 1. 2021 sp. zn. 44 T 49/2008. Vzhledem k tomu, že v průběhu zkušební doby podmíněného propuštění spáchal další úmyslnou trestnou činnost obdobného charakteru, byl usnesením Okresního soudu v Pardubicích ze dne 11. 11. 2014, č.j. 24 Pp 44/2010-167 nařízen výkon zbytku trestu. Z tohoto citovaného odsouzení je zřetelně patrné, že zanedlouho poté, co bylo odsouzenému poskytnuto dobrodiní v podobě rozhodnutí o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a byla mu vyjádřena důvěra, že došlo k jeho nápravě a odsouzený už nadále povede řádný život, odsouzený okamžitě navázal na své předchozí závadové jednání a znovu se začal dopouštět další trestné činnosti. Z chování odsouzeného po podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody je patrné, že přes předchozí řádný výkon trestu odnětí svobody a projevy chování nasvědčující možnému polepšení, které potom vedly k tomu, že byl odsouzený podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody ve skutečnosti k poučení, nápravě a polepšení odsouzeného nedošlo, a tento jen v podstatě zneužil institutu podmíněného propuštění k tomu, aby mohl znovu páchat novou trestnou činnost. Zároveň přitom naprosto ignoroval tu skutečnost, že je ohrožen výkonem nemalého zbytku trestu odnětí svobody, ze kterého byl podmíněně propuštěn, tedy ani hrozba výkonu zbytku trestu odnětí svobody ho neodradily od páchání nové trestné činnosti. S přihlédnutím ke všem dosavadním odsouzením, která jsou u osoby odsouzeného evidována, je zřejmé, že fakticky od roku 2000 si odsouzený kromě doby, v průběhu které byl ve výkonu trestu odnětí svobody, anebo ve zkušební době podmíněného odsouzení, zcela soustavně opatřoval finanční prostředky majetkovou trestnou činností. Je tak zjevné, že trestnou činnost obžalovaný svým způsobem bral jako automatický a přirozený zdroj svých příjmů a zároveň tímto způsobil škodu na majetku a poškozených. V tomto ohledu je tedy proto nutno zdůraznit účel trestu v podobě ochrany společnosti před osobou odsouzeného. Prohlášení odsouzeného, že již došlo k jeho nápravě tak vzhledem k učiněným zjištěním stížností soud nemůže považovat za přesvědčivé a především musí uvést, že za takovýchto okolností u osoby odsouzeného nelze ani bez důvodných pochybností dospět k závěru, že u jeho osoby lze předpokládat vedení řádného způsobu života v budoucnu. To vše jsou přitom okolnosti, ke kterým je soud při rozhodování o podmíněném propuštění odsouzeného povinen přihlédnout, jak vyplývá z ustanovení § 88 odst. 3 tr. zákoníku, a v tomto případě rozhodně svědčí v neprospěch odsouzeného.

17. Pokud potom jde o vzorné plnění podmínek výkonu trestu odnětí svobody a jeho vynikající hodnocení, pak lze takový jeho přístup hodnotit jako výbornou adaptaci na podmínky výkonu trestu odnětí svobody, nicméně v kombinaci s ostatními poznatky a okolnostmi tento pozitivní vývoj dosud stále nelze kvalifikovat jako dostatečný a poskytující záruky zejména o předpokladu vedení řádného života po výstupu z výkonu trestu. Ke splnění podmínek podmíněného propuštění, je klíčové, aby jedinec prokázal, že další výkon trestu odnětí svobody je nadbytečný. Nadto, pokud je zmiňováno hodnocení věznice, to skutečně svědčí jen o tom, že odsouzený prokázal polepšení, nesvědčí však o tom, a ani se k tomu věznice nemůže vyjadřovat, zda je dán reálný předpoklad vedení řádného života v budoucnu. Hodnocení věznice je totiž pro soud, který jako jediný o podmíněném propuštění rozhoduje, toliko jedním z důkazů, které musí při svém rozhodování hodnotit. O institutu podmíněného propuštění totiž nerozhoduje věznice, ale nezávislý soud.

18. Stížnostní soud pak musí přisvědčit argumentaci státního zástupce v tom smyslu, že trestní minulost odsouzeného je významným faktorem pro učinění závěru o tom, že není v jeho případě dána dostatečná záruka vedení řádného života do budoucna. Stížnostní soud v první řadě musí zdůraznit a připomenout, jak shora uvedeno, že na podmíněné propuštění po výkonu příslušné délky uloženého trestu odnětí svobody není právní nárok, a to i v případě, že u odsouzeného jsou jinak splněny zákonné podmínky pro možné rozhodnutí o podmíněném propuštění. Takový závěr je patrný přímo ze znění zákona „…soud může…“. Nadto ze shora citovaného ustanovení obecné části trestního zákona vyplývá, že obě podmínky pro vyhovění žádosti o podmíněné propuštění musí být brány kumulativně, tedy odsouzený musí prokazovat polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život. Takové stanovisko opakovaně zaujal ve svých rozhodnutích Ústavní soud ČR (př. IV. ÚS 56/05). V tomto směru je třeba poukázat i na další množství rozhodnutí Ústavního soudu ČR, a to jen z poslední doby, například IV. ÚS 726/11, III. ÚS 3686/12, IV. ÚS 2655/11, IV. ÚS 2638/12, IV. ÚS 1745/11, přičemž by bylo možné uvést výčet dalších rozhodnutí, která vyznívají obdobně.

19. Stejně tak není zcela přesný názor, že k trestní minulosti odsouzeného nelze nijak přihlížet. Je nesporné, že nelze mechanicky přejímat úvahu o splnění podmínky předpokladu řádného vedení života v budoucnu z trestní minulosti odsouzeného a toliko s ohledem na počet předchozích odsouzení či závažnost trestné činnosti, pro kterou byl odsouzený uznán vinným a byl mu uložen trest, rozhodnout tak, že předmětná zákonná podmínka splněna není. Skutečně tedy nelze automaticky přičíst k tíži odsouzenému jeho trestní minulost, jak uvádí odsouzený ve svém vyjádření ke stížnosti státního zástupce, když v tomto směru i Ústavní soud ČR opakovaně rozhodoval, a to nejen v nálezem ze dne 12. 5. 2011, sp. zn. III. ÚS 1735/2010. To ovšem neznamená, že vůbec není možné přihlížet k trestní minulosti odsouzeného a na jejím základě hodnotit předpoklady vedení řádného způsobu života.

20. V kontextu toho stížnostní soud poukazuje na nález Ústavního soudu ČR ze dne 6. 4. 2021, sp. zn. IV. ÚS 638/21. Z něj totiž vyplývá, že je třeba posuzovat nejen rizikové okolnosti minulé trestné činnosti, nýbrž i okolnosti předchozího podmíněného propuštění odsouzeného, přičemž **horší důkazní „postavení“ recidivistů je logickým důsledkem racionální aplikace institutu podmíněného propuštění, nikoliv jeho ústavním nedostatkem.** Současně nejsou **soudy povinny stanovovat stěžovateli jakýkoliv „plán polepšení“, který musí splnit**. K tomu ostatně nejsou v zásadě ani povolány, neboť taková skutečnost bude vycházet nejspíše z odborných poznatků mimoprávních oborů (medicína, psychologie). Úkolem soudů je zvážit, zda v aktuální situaci rizika recidivy převyšují pozitivní skutečnosti.
21. Stížnostní soud tedy zdůrazňuje, že pro hodnotící úvahy ve vztahu k prognóze vedení řádného způsobu života a jejich důvodnost, je pro soud nezbytné posoudit skony odsouzeného k páchání

trestné činnosti, neboť účel uloženého nepodmíněného trestu odnětí svobody, byť účel trestu dnes již není v trestním zákoníku výslovně vymezen, zahrnuje jak aspekt generální prevence, sledující výchovné působení trestu na ostatní členy společnosti, ale výrazně již i aspekt represivní, jehož smyslem je zabránění odsouzenému v páchání další trestné činnosti a který klade důraz na izolaci odsouzeného od zbytku společnosti pro soudem určenou dobu tak, aby omezení osobní svobody odsouzeného byla společnost chráněna před jeho závadovým jednáním. Právě s ohledem na tuto skutečnost je dána povinnost soudu hodnotit sklony odsouzeného k páchání trestné činnosti, a též z hlediska celkové trestněprávní narušenosti odsouzeného. Při rozhodování o žádosti o podmíněné propuštění, kdy je činěna úvaha o prognóze o chování odsouzeného do budoucna, musí být i v tomto směru zohledněna celková trestněprávní narušenost osobnosti odsouzeného. **Takový závěr však nelze učinit pouze na základě hodnocení chování odsouzeného v aktuálním výkonu trestu odnětí svobody, neboť výkon trestu představuje pouze časově krátké a omezené údobí života odsouzeného, a je navíc vykonáván v prostředí specifickém a zcela odlišném od prostředí, v němž odsouzený sklony k páchání trestné činnosti projevil.** Stížnostní soud tak má zato, že právě předchozí způsob života nepochybně též umožňuje posoudit osobu odsouzeného a reálnost předpokladu vedení řádného života v budoucnu. Nikdo není schopen předvídat budoucnost, a proto musí být logicky hodnocen i předchozí způsob života odsouzeného, a to i z hledisek ovlivňující perspektivu odsouzeného do budoucna a existence rizikových faktorů spojených s osobou odsouzeného jak v minulosti, tak hrozících v budoucnu.

22. S ohledem na výše uvedené tak hodnotil stížnostní soud sklony odsouzeného k páchání trestné činnosti toliko s poukazem na jeho předchozí, avšak zjevně bezúčelné trestání, s poukazem na beneficium podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, kterého se odsouzenému již dříve dostalo a které v jeho případě zjevně také nevedlo k tomu, aby odsouzený vedl řádný občanský život, a konečně také s poukazem na charakter a rozsáhlost trestné činnosti, jíž se poté odsouzený opakovaně dopustil. **Stížnostní soud tak – a to i v kontextu dosavadního bezproblémového a vynikajícího výkonu trestu ze strany odsouzeného – dospěl k závěru, že odsouzený J. T. dosud nesplňuje zákonný předpoklad pro podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody spočívající v tom, že by od odsouzeného bylo možno bez pochybností v budoucnu očekávat, že povede řádný způsob života.** Vzhledem k předchozímu způsobu života odsouzeného a četnosti trestných činů, kterých se opakovaně dopouštěl, výrazně hrozí nebezpečí spáchání trestné činnosti a nelze již v současné době učinit závěr, že odsouzený může být propuštěn předčasně z výkonu trestu odnětí svobody. Na odsouzeného je třeba delší dobu působit výkonem trestu odnětí svobody, aby se tak co nejvíce zmírnilo riziko páchání další trestné činnosti.

23. Stížnostní soud tedy při úvahách o splnění této podmínky musel přihlédnout k celkové osobnosti odsouzeného, což zahrnuje i dosavadní způsob života odsouzeného, charakter dosud páchané trestné činnosti, jejich závažnost, četnost odsouzení, když ze všech těchto zkoumaných okolností plyne vysoká míra rizika, že dojde k opakování trestné činnosti. Rozhodně prozatím nelze očekávat, že se riziko opakování trestné činnosti na straně odsouzeného snížilo nebo dokonce vymizelo. Podle názoru stížnostního soudu nebylo zatím dosaženo předpokládaného cíle, aby se odsouzený zbavil všech škodlivých návyků a v budoucnu neopakoval trestnou činnost. Na odsouzeného J. T. je ještě třeba působit výkonem nepodmíněného trestu odnětí svobody, aby riziko případného opakování trestné činnosti bylo minimální.

24. V daném kontextu je zjevné, že příslib budoucího zaměstnání a bydlení spolu s počáteční finanční výpomocí nemůže s ohledem na výše uvedené poskytovat dostatečnou záruku toho, že již nebude odsouzený opakovat trestnou činnost, neboť ani jedna z těchto skutečností ho v minulosti neodradila od páchání další trestné činnosti, a proto tyto přísliby nepředstavují pro stížnostní soud dostatečnou záruku. Odsouzený J. T. již byl v minulosti podmíněně propuštěn, avšak selhal **a jen**

dokázal znovu páchat trestnou činnost, když za dobu 20 let byl všeho všudy celkem 19 krát soudně trestán. Odsouzený přitom páchal další trestnou činnost i přesto, že měl rovněž příslib budoucího zaměstnání a bydlení.

25. Pro úplnost stížností soud doplňuje, že těžištěm úvahy stížnostního soudu není další přičítání recidivy k tíži odsouzeného J. T., avšak jádrem je fakt, že ač se odsouzenému dostalo opakovaně dobrodiní podmíněného propuštění z výkonu trestu, tak v páchání trestné činnosti vždy pokračoval. Jinak řečeno, stížnostní soud si klade otázku, kolikrát má po podmíněném propuštění odsouzený dále v trestné činnosti pokračovat, aby bylo zřejmé, že podmíněné propuštění u něj nemá pozitivní dopad, což je ostatně i tento případ.

26. Městský soud v Praze proto rozhodl, jak ve výroku tohoto usnesení uvedeno. Zrušil tedy napadené usnesení soudu prvního stupně dle § 149 odst. 1 písm. a) tr. řádu a sám rozhodl tak, že se žádost odsouzeného o propuštění zamítá, neboť napadené usnesení se z uvedených důvodů jevilo jako naprosto předčasné.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není přípustný další řádný opravný prostředek.

Praha 11. listopadu 2021

JUDr. Jaroslava Lišková, v.r.
předsedkyně senátu

vypracovala: Mgr. Ing. Daniella Sarah Sotolářová

Shodu s prvopisem potvrzuje J. D.